

## ERRATA s. 33-34 OMVÆLTNINGERNES TID

I Bergen blev skibet losset, og der kom sild og tran ombord, inden turen gik tilbage gennem danske farvande til Østersøhavnen Stettin. Så gik turen igen til Svendborg, måske blot med ballast i lasten. Igen blev der fyldt korn på til Norge, nærmere bestemt Bergen, hvorfra skibet sejlede til Riga med sild. Her røg silden ud, og hamp, hør og rug blev sejlet til Amsterdam, muligvis via Svendborg. Nu gik turen med korn til Hull, en af Storbritanniens største havne, og til sidst blev kul sejlet fra Newcastle hjem til Danmark. Det var ved at være vinter, så kullet var efterspurgt til kakkelovnene. Sejlsæsonen var forbi, og skibet blev lagt op.<sup>i</sup>

Svendborgskibene og deres laster var livsnødvendige for danskerne. Når vandet frøs til om vinteren, var det svært at skaffe nye forsyninger af stenkul, korn og kolonialvarer. Havnene i Norge, England og i Østersøområdet var gamle kendinge, men handelsmønstrene ændrede sig langsomt i midten af 1800-tallet. Flere skibe fra Svendborg begyndte at sejle længere væk end de vante farvande. Fordelen ved at ”gå på varmen” var, at et hav som Middelhavet ikke blev lukket af is om vinteren, som Østersøen havde tendens til.

---

<sup>i</sup> Nielsen, 102.